

ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA ROZWOJU I FINANSÓW¹⁾

z dnia ..... 2017 r.

**w sprawie warunków technicznych dozoru technicznego w zakresie eksploatacji,
napraw i modernizacji urządzeń transportu bliskiego²⁾**

Na podstawie art. 8 ust. 4 ustawy z dnia 21 grudnia 2000 r. o dozorcze technicznym (Dz. U. z 2017 r. poz. 1040), zarządza się, co następuje:

Rozdział 1

Przepisy ogólne

§ 1. Rozporządzenie określa warunki techniczne dozoru technicznego w zakresie eksploatacji, napraw i modernizacji następujących urządzeń transportu bliskiego:

- 1) wciągarek i wciągników,
- 2) suwnic,
- 3) żurawi,
- 4) układnic,
- 5) dźwigników (podnośników), w tym systemów do parkowania samochodów, z wyjątkiem dźwigników stanowiących wyposażenie pojazdów, dźwigników do pochylania stołów technologicznych i dźwigników przenośnych z napędem ręcznym,
- 6) wyciągów towarowych,
- 7) podestów ruchomych,
- 8) urządzeń dla osób niepełnosprawnych,
- 9) schodów i chodników ruchomych,
- 10) przenośników okrężnych kabinowych i platformowych,
- 11) wózków jezdniowych podnośnikowych z mechanicznym napędem podnoszenia,

---

1) Minister Rozwoju i Finansów kieruje działem administracji rządowej – gospodarka, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 3 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 30 września 2016 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Rozwoju i Finansów (Dz. U. poz. 1595).

2) Niniejsze rozporządzenie zostało notyfikowane Komisji Europejskiej w dniu ..... 2017 r. pod numerem ....., zgodnie z § 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. Nr 239, poz. 2039 oraz z 2004 r. Nr 65, poz. 597), które wdraża dyrektywę 2015/1534 (UE) Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 9 września 2015 r. ustanawiającą procedurę udzielania informacji w dziedzinie norm i przepisów technicznych oraz zasad dotyczących usług społeczeństwa informacyjnego (ujednolicenie) (Dz. Urz. UE L 241 z 17.09.2015, str. 1)

- 12) dźwigów do transportu osób lub ładunków, dźwigów budowlanych i dźwigów towarowych małych,
- 13) dźwignic linotorowych,
- 14) przenośników kabinowych i krzeselkowych o ruchu obrotowym, przeznaczonych do celów rekreacyjno-rozrywkowych,
- 15) urządzeń technicznych służących do przemieszczania kontenerów przy pracach przeładunkowych,
- 16) przyciągarek pojazdów szynowych
- zwanych dalej „UTB”.

§ 2. Użyte w rozporządzeniu określenia oznaczają:

- 1) instrukcja eksploatacji – zbiór informacji niezbędnych dla bezpiecznej eksploatacji UTB;
- 2) niebezpieczne uszkodzenie - nieprzewidziane uszkodzenie UTB, w wyniku którego UTB nie nadaje się do eksploatacji lub jego dalsza eksploatacja stanowi zagrożenie dla życia lub zdrowia ludzkiego, mienia lub środowiska;
- 3) nieszczęśliwy wypadek – nagłe zdarzenie, które spowodowało obrażenia ciała albo śmierć;
- 4) wprowadzenie do obrotu - oznacza udostępnienie UTB po raz pierwszy z zamiarem jego dystrybucji lub użytkowania;
- 5) oddanie do użytku - oznacza pierwsze użycie UTB zgodnie z jego przeznaczeniem;
- 6) resurs - parametry graniczne stosowane do oceny i identyfikacji stanu technicznego określone na podstawie liczby cykli pracy i stanu obciążenia UTB w założonym okresie eksploatacji z uwzględnieniem rzeczywistych warunków użytkowania.

§ 3.1. Formy dozoru technicznego i terminy badań okresowych i doraźnych kontrolnych UTB określa załącznik nr 1 do rozporządzenia.

2. W przypadkach uzasadnionych stanem technicznym, mającym wpływ na bezpieczne funkcjonowanie UTB, terminy badań technicznych UTB mogą być skrócone na podstawie decyzji organu właściwej jednostki dozoru technicznego.

Rozdział 2

Dokumentacja

§ 4.1. Eksploatujący, zgłaszając UTB do organu właściwej jednostki dozoru technicznego, dołącza dwa egzemplarze dokumentacji, o której mowa w ust. 2.

2. W przypadku gdy wymagania dotyczące oceny zgodności określone w odrębnych przepisach albo specyfikacje techniczne uzgodnione z organem właściwej jednostki dozoru technicznego nie stanowią inaczej, dokumentacja zawiera w szczególności:

- 1) identyfikację i ogólny opis UTB, z uwzględnieniem dopuszczalnych konfiguracji użytkowania;
- 2) rysunek zestawieniowy;
- 3) instrukcję eksploatacji;
- 4) schematy: elektryczne, hydrauliczne i pneumatyczne, o ile ma to zastosowanie;
- 5) schemat układów cięgowych w mechanizmach napędowych;
- 6) dokumentację uzupełniającą, o ile ma to zastosowanie;
- 7) potwierdzenie prawidłowości zainstalowania urządzenia w strefie zagrożonej wybuchem, o ile ma to zastosowanie.

3. Dla UTB montowanych w miejscu eksploatacji, dostarcza się dokumentację uzupełniającą, o której mowa w ust. 2 pkt 6, zawierającą:

- 1) szkic sytuacyjny zmontowanego UTB uwzględniający w szczególności, nieujęte w rysunku zestawieniowym, rzeczywiste odległości UTB od otoczenia, przejścia, dojścia i ewentualne elementy osłonowe;
- 2) schematy zasilania UTB ze wskazaniem w szczególności: osprzętu, wielkości i rodzaju zabezpieczeń, rodzaju i typu przewodów zasilających;
- 3) poświadczenie prawidłowości montażu i przeprowadzonych prób, z wyłączeniem dźwigów spełniających zasadnicze wymagania dotyczące dźwigów i elementów bezpieczeństwa do dźwigów;
- 4) protokoły pomiarów rezystancji izolacji obwodów elektrycznych oraz uziemień (roboczych, odgromowych) i ochrony przeciwporażeniowej instalacji UTB zatwierdzone przez osobę sprawującą nadzór nad eksploatacją urządzeń, instalacji i sieci;
- 5) poświadczenie prawidłowości wykonania części konstrukcyjno-budowlanej obiektu związanej z UTB, o ile ma to zastosowanie.

Rozdział 3

Ogólne warunki eksploatacji, modernizacji i napraw UTB

§ 5. Organ właściwej jednostki dozoru technicznego, przed wydaniem decyzji zezwalającej na eksploatację UTB, sprawdza kompletność i prawidłowość dokumentacji, o której mowa w § 4, oraz przeprowadza badania.

§ 6.1. UTB jest eksploatowane zgodnie z dokumentacją, o której mowa w § 4 ust. 2.

2. W przypadku specyficznych warunków eksploatacji UTB, takich jak:

- 1) podnoszenie i przenoszenie osób przez UTB, które są zaprojektowane i wytworzone z przeznaczeniem do podnoszenia i przenoszenia ładunków,
  - 2) podnoszenie i przenoszenie ładunku przez dwa lub więcej UTB,
  - 3) eksploatacja UTB w warunkach kolizyjnych,
  - 4) przez obsługującego całej drogi, jaką pokonuje ładunek,
  - 5) eksploatacja UTB w pobliżu napowietrznych linii elektroenergetycznych
- eksploatający podejmuje lub upewnia się, że zostały podjęte działania określone w przepisach odrębnych, w szczególności z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy, prawa budowlanego i prawa energetycznego.

3. W przypadku, o którym mowa w ust. 2 pkt 1, eksploatający opracowuje szczegółowe warunki eksploatacji, opisujące czynności organizacyjno-techniczne podejmowane w celu zminimalizowania ryzyka związanego z eksploatacją UTB, które uzgadnia z organem właściwej jednostki dozoru technicznego.

§ 7.1. W przypadku UTB wyposażonych w aparaty elektryczne eksploatający zapewnia wykonywanie i udokumentowanie:

- 1) pomiarów rezystancji izolacji ze szczególnym uwzględnieniem obwodów bezpieczeństwa i ochrony przeciwpożarowej nie rzadziej niż :
  - a) raz w roku - dla urządzeń pracujących w pomieszczeniach lub strefach zagrożonych wybuchem, z wyziewami żrącymi, urządzeń pracujących na otwartym powietrzu oraz urządzeń służących do przemieszczania osób,
  - b) raz na dwa lata - dla urządzeń pracujących w warunkach innych niż wymienione w lit. a;
- 2) pomiarów rezystancji uziemień (roboczych, odgromowych) o ile są stosowane, oraz skuteczności ochrony przeciwporażeniowej nie rzadziej niż:
  - a) raz w roku - dla urządzeń pracujących na otwartym powietrzu lub w pomieszczeniach bardzo wilgotnych, gorących lub z wyziewami żrącymi oraz urządzeń służących do przemieszczania osób,
  - b) raz na dwa lata - dla urządzeń pracujących w warunkach innych niż wymienione w lit. a.

2. Niezależnie od pomiarów, o których mowa w ust. 1, wykonuje się pomiary po wprowadzeniu zmian lub wykonaniu prac w instalacji elektrycznej UTB montowanych w miejscu pracy oraz w przypadku, gdy stan izolacji, rezystancji uziemień lub ochrony przeciwporażeniowej uległ pogorszeniu lub wystąpiły uszkodzenia.

3. Wykonanie pomiarów odnotowuje się w dzienniku konserwacji.

§ 8.1. Eksploatający, w celu bezpiecznej eksploatacji UTB, zapewnia ich obsługę i konserwację.

2. Eksploatujący, oddzielnie dla każdego UTB, zakłada i przechowuje dziennik konserwacji prowadzony przez konserwującego oraz rejestruje przebieg eksploatacji UTB w oparciu o wymagania zawarte w instrukcji eksploatacji.

3. Dziennik konserwacji, o którym mowa w ust. 2, może być prowadzony w formie elektronicznej.

4. Eksploatujący, w przypadku braku rejestracji przebiegu eksploatacji odtwarza go w oparciu o aktualny stan wiedzy technicznej i dobrą praktykę inżynierską.

5. Eksploatujący, w przypadku gdy nie jest znany resurs UTB określa się go w oparciu o aktualny stan wiedzy technicznej i dobrą praktykę inżynierską.

6. Eksploatujący, w przypadku przekroczenia ресурсu UTB przeprowadza ocenę stanu technicznego UTB lub zleca jej przeprowadzenie.

§ 9. Do obsługującego UTB należy w szczególności przestrzeganie instrukcji eksploatacji UTB.

§ 10.1. Do konserwującego należy w szczególności:

- 1) przestrzeganie instrukcji eksploatacji UTB;
- 2) wykonywanie przeglądów konserwacyjnych UTB w terminach i zakresie określonych w instrukcji eksploatacji, w tym sprawdzanie:
  - a) stanu technicznego mechanizmów napędowych, układów hamulcowych oraz cięgien nośnych i ich zamocowań,
  - b) działania urządzeń zabezpieczających i ograniczników ruchowych,
  - c) działania urządzeń sterujących, sygnalizacyjnych i oświetleniowych,
  - d) prawidłowości obsługi UTB;
- 3) przeprowadzenie, nie rzadziej niż co 12 miesięcy, jeżeli w instrukcji eksploatacji nie ustalono innych terminów, przeglądu:
  - a) konstrukcji nośnej, w szczególności połączeń rozłącznych i nierozłącznych,
  - b) toru jezdnego,
  - c) instalacji ochrony przeciwporażeniowej oraz uziemień (roboczych, odgromowych), o ile ma to zastosowanie;
- 4) usuwanie usterek i innych nieprawidłowości w działaniu UTB;
- 5) odnotowywanie wykonania przeglądu konserwacyjnego oraz wyniku wykonanych czynności w dzienniku konserwacji, z podaniem:
  - a) imienia i nazwiska,
  - b) numeru zaświadczenia kwalifikacyjnego,
  - c) daty przeglądu,
  - d) stanu licznika roboczogodzin lub cykli pracy UTB, o ile ma to zastosowanie;

6) bezzwłoczne powiadomienie eksploatującego UTB o nieprawidłowościach, które spowodowały konieczność włączenia UTB z eksploatacji, i dokonywanie odpowiedniego wpisu do dziennika konserwacji.

2. W przypadku , o których mowa w ust. 1 pkt 4, konserwujący może bez uzgodnienia z organem właściwej jednostki dozoru technicznego dokonać wymiany elementów UTB, o ile mają one parametry techniczne i charakterystyki takie jak elementy wymieniane z uwzględnieniem przypadków, o których mowa w § 18 ust. 2.

3. Terminy wykonywania przeglądów konserwacyjnych UTB określa załącznik nr 2 do rozporządzenia, o ile w instrukcji eksploatacji nie zostały określone.

§ 11.1. W przypadku zmiany lokalizacji UTB, związanej z demontażem i ponownym montażem UTB, o których mowa w § 19 ust. 1, przed uruchomieniem UTB konserwujący wykonuje sprawdzenia zgodnie z instrukcją eksploatacji, a w szczególności:

- 1) sprawdza stan techniczny mechanizmów napędowych, cięgien i ich zamocowań;
- 2) sprawdza zgodności montażu z dokumentacją;
- 3) sprawdza poprawności działania urządzeń zabezpieczających;
- 4) przeprowadza próby funkcjonowania bez obciążenia i z obciążeniem nominalnym.

2. Konserwujący po wykonaniu sprawdzeń, o których mowa w ust. 1, z wynikiem pozytywnym, odnotowuje w dzienniku konserwacji uruchomienie UTB w nowym miejscu pracy.

§ 12.1. W przypadku modernizacji lub naprawy UTB, jej zakres oraz dokumentację, uzgadnia się z organem właściwej jednostki dozoru technicznego.

2. Modernizację lub naprawę UTB rozpoczyna się po uzgodnieniu, o którym mowa w ust. 1.

Rozdział 4

Rodzaje i zakres badań technicznych

§ 13. 1. Organ właściwej jednostki dozoru technicznego przeprowadza następujące rodzaje badań technicznych UTB:

- 1) odbiorcze - wykonywane po zakończeniu wytwarzania UTB, w warunkach jego gotowości do pracy, przed wydaniem decyzji zezwalającej na eksploatację;
- 2) okresowe - wykonywane w toku eksploatacji UTB objętych pełnym dozorem, w terminach określonych dla danego rodzaju UTB;
- 3) doraźne:
  - a) eksploatacyjne,
  - b) kontrolne,

c) powypadkowe lub poawaryjne

- wykonywane w terminach wynikających z bieżących potrzeb lub w terminach określonych dla danego rodzaju UTB.

2. Badań technicznych nie przeprowadza się dla UTB objętych dozorem uproszczonym, z wyjątkiem badań doraźnych powypadkowych lub poawaryjnych.

§ 14.1. UTB przedstawione do badań są zmontowane, sprawne technicznie i przygotowane do eksploatacji, zgodnie z warunkami określonymi w rozporządzeniu i instrukcji eksploatacji, o ile z zakresu badań nie wynikają inne warunki do ich wykonania.

2. Eksploatujący, zgłaszając UTB do badań, powinien zapewnić bezpieczne warunki pracy, obciążenie do wykonania badań oraz osprzęt do podnoszenia obciążenia.

3. Eksploatujący zapewnia udział w badaniu UTB obsługującego i konserwującego.

4. Dopuszcza się wykonanie badania UTB pod nieobecność konserwującego albo obsługującego, o ile:

- 1) zostanie to uzgodnione z organem właściwej jednostki dozoru technicznego, nie później niż jeden dzień przed terminem badania;
- 2) wykonanie badania nie wymaga przeprowadzania czynności, w których udział konserwującego albo obsługującego jest niezbędny;
- 3) czynności konserwacyjne były wykonywane zgodnie z wymaganiami, o których mowa § 10 ust. 1 i 2, i zostały odnotowane w dzienniku konserwacji przez konserwującego.

§ 15.1. Badanie odbiorcze ma na celu stwierdzenie, czy:

- 1) UTB jest zgodne z przedłożoną dokumentacją;
- 2) montaż i przeznaczenie UTB są zgodne z instrukcją eksploatacji oraz przepisami o dozorcze technicznym;
- 3) umieszczone na UTB ,napisy ostrzegawcze, informacje i instrukcje , są czytelne i zrozumiałe;
- 4) UTB może być przekazane do bezpiecznej eksploatacji.

2. Przed przystąpieniem do badania odbiorczego, w miejscu zainstalowania organ właściwej jednostki dozoru technicznego upewnia się, czy dokumentacja dotycząca UTB została sprawdzona, zgodnie z wymaganiami, o których mowa w § 5.

3. Zakres badania odbiorczego obejmuje:

- 1) identyfikację UTB i sprawdzenie jego oznakowania;
- 2) sprawdzenie zaświadczeń kwalifikacyjnych konserwujących i obsługujących UTB, z wyłączeniem przypadku, o którym mowa w § 14 ust. 4;
- 3) sprawdzenie wyposażenia oraz stanu technicznego UTB;

- 4) sprawdzenie sposobu zainstalowania UTB i jego przeznaczenia, zgodnie z instrukcją eksploatacji;
- 5) przeprowadzenie prób funkcjonowania UTB w zainstalowanej wersji montażowej z obciążeniem wystarczającym do stwierdzenia, że sterowanie i ruchy robocze UTB, mechanizmy oraz urządzenia zabezpieczające i urządzenia ochronne działają prawidłowo.

4. Sprawdzeń i prób, o których mowa w ust. 3 pkt 2-5, nie przeprowadza się dla:

- 1) dźwigów spełniających zasadnicze wymagania dotyczące dźwigów i elementów bezpieczeństwa do nich;
- 2) UTB gotowych do eksploatacji w dniu ich wprowadzenia do obrotu i nie oddanych do użytku:
  - a) żurawi samojezdnych,
  - b) podestów ruchomych przejezdnych,
  - c) dźwigników przenośnych,
  - d) żurawi przewoźnych szybkomontujących,
  - e) wózków jezdniowych podnośnikowych z mechanicznym napędem podnoszenia,
  - f) wyciągów towarowych przewoźnych i przenośnych.

§ 16. Po zakończeniu badania odbiorczego egzemplarz dokumentacji, o której mowa w § 4 ust. 2, dołącza się do księgi rewizyjnej UTB, a drugi egzemplarz dokumentacji pozostaje w aktach organu właściwej jednostki dozoru technicznego.

§ 17.1. Badanie okresowe ma na celu stwierdzenie, czy:

- 1) zrealizowano zalecenia zamieszczone w protokole z poprzedniego badania UTB;
- 2) nie powstały uszkodzenia lub zmiany stanu UTB mające wpływ na bezpieczeństwo eksploatacji UTB;
- 3) UTB jest wyposażone w niezbędne urządzenia zabezpieczające i urządzenia ochronne, które pracują prawidłowo;
- 4) umieszczone na UTB napisy ostrzegawcze, informacje i instrukcje są czytelne i zrozumiałe;
- 5) UTB wymaga przeprowadzenia naprawy.

2. Zakres badania okresowego UTB obejmuje zwłaszcza:

- 1) sprawdzenie księgi rewizyjnej i dziennika konserwacji UTB;
- 2) sprawdzenie protokołów pomiarów elektrycznych: rezystancji uziemień (roboczych, odgromowych) i ochrony przeciwporażeniowej instalacji UTB zatwierdzonych przez osobę sprawującą nadzór nad eksploatacją urządzeń, instalacji i sieci;
- 3) sprawdzenie zaświadczeń kwalifikacyjnych konserwujących i obsługujących UTB;

- 4) oględziny UTB w miejscach dostępnych;
- 5) przeprowadzenie prób funkcjonowania UTB w zainstalowanej wersji montażowej z obciążeniem wystarczającym do stwierdzenia, że sterowanie i ruchy robocze UTB, mechanizmy, urządzenia zabezpieczające i urządzenia ochronne działają prawidłowo.

3. Próby, o których mowa w ust. 2 pkt 5, przeprowadza się bez obciążenia dla:

- 1) dźwigów do transportu osób lub ładunków;
- 2) dźwigów towarowych małych;
- 3) urządzeń dla osób niepełnosprawnych;
- 4) schodów i chodników ruchomych;
- 5) przenośników okrężnych kabinowych i platformowych.

§ 18.1. Badanie doraźne eksploatacyjne ma na celu sprawdzenie, czy:

- 1) dokonana naprawa, modernizacja lub wymiana elementu, demontaż i ponowny montaż UTB na nowym miejscu pracy lub inne okoliczności, nie mają wpływu na bezpieczną eksploatację UTB;
- 2) UTB jest zgodne z przedłożoną dokumentacją;
- 3) instalacja i przeznaczenie UTB są zgodne z instrukcją eksploatacji;
- 4) umieszczone na UTB napisy ostrzegawcze, informacje i instrukcje są czytelne i zrozumiałe.

2. Eksploatujący, w celu wykonania badania doraźnego eksploatacyjnego przez organ właściwej jednostki dozoru technicznego, składa wniosek o jego wykonanie w następujących przypadkach:

- 1) po wymianie:
  - a) cięgien nośnych,
  - b) urządzeń chwytających,
  - c) zespołu napędowego lub elementów zespołu napędowego, działającego na zasadzie sprzężenia ciernego,
  - d) mechanizmu podnoszenia lub mechanizmu zmiany wysięgu,
  - e) urządzeń zabezpieczających, w szczególności ogranicznika prędkości, urządzeń chwytnych, ogranicznika obciążenia lub systemu ryglowania drzwi przystankowych;
- 2) po naprawie lub modernizacji UTB;
- 3) po zmianie miejsca pracy UTB wymagającego jego demontażu i ponownego montażu, z zastrzeżeniem § 19;
- 4) po wykonaniu oceny stanu technicznego UTB po przekroczeniu jego resursu, o którym mowa w § 8 ust. 6.

3. Badanie doraźne eksploatacyjne może być przeprowadzone na wniosek eksploatującego w innych przypadkach niż te, o których mowa w ust. 2, po uzgodnieniu z organem właściwej jednostki dozoru technicznego.

4. Zakres badania doraźnego eksploatacyjnego UTB obejmuje zwłaszcza:

- 1) sprawdzenie księgi rewizyjnej UTB i dziennika konserwacji,
- 2) sprawdzenie protokołów pomiarów elektrycznych: rezystancji uziemień (roboczych, odgromowych) i ochrony przeciwporażeniowej instalacji UTB zatwierdzone przez osobę sprawującą nadzór nad eksploatacją urządzeń, instalacji i sieci,
- 3) sprawdzenie zaświadczeń kwalifikacyjnych konserwujących i obsługujących UTB z wyłączeniem przypadków, o których mowa w § 14 ust. 4,
- 4) sprawdzenie dokumentacji uzupełniającej, o której mowa w § 4 ust. 3,
- 5) sprawdzenie innych dokumentów wynikających z uzgodnień z organem właściwej jednostki dozoru technicznego,
- 6) sprawdzenie prawidłowości zainstalowania i przeznaczenia UTB, zgodnie z instrukcją eksploatacji UTB,
- 7) przeprowadzenie prób funkcjonowania UTB w zainstalowanych w wersji montażowej, z obciążeniem wystarczającym do stwierdzenia, że sterowanie i ruchy robocze UTB, mechanizmy i urządzenia zabezpieczające i ochronne działają prawidłowo
- o ile nie uzgodniono z organem właściwej jednostki dozoru technicznego innego zakresu badania.

§ 19.1. Po zmianie miejsca pracy UTB, związanego z jego demontażem i ponownym montażem, nie wymagają badań doraźnych eksploatacyjnych:

- 1) wciągniki i wciągarki z napędem ręcznym wszystkich mechanizmów;
- 2) wyciągi towarowe przewoźne i przenośne;
- 3) dźwigniki przenośne;
- 4) żurawie przewoźne szybkomontujące;
- 5) żurawie samojezdne;
- 6) UTB z zasilaniem jednofazowym;
- 7) UTB z napędem spalinowym, o ile nie są kotwione do obiektu.

2. W przypadku podestów ruchomych i dźwigów budowlanych badanie doraźne eksploatacyjne jest wymagane po pierwszym montażu na danym obiekcie.

§ 20.1. Cel badania doraźnego kontrolnego powinien odpowiadać celowi badania okresowego, o którym mowa w § 17 ust. 1.

2. Zakres badania doraźnego kontrolnego i zakres dokumentacji wymaganej do przeprowadzenia tego badania ustala organ właściwej jednostki dozoru technicznego.

§ 21. Dopuszcza się przeprowadzenie prób funkcjonowania UTB, o których mowa w § 15, 17 i 18 bez obciążenia za pomocą innych równoważnych metod nie wymagających wykorzystywania obciążenia.

§ 22.1. Badania doraźne powypadkowe i doraźne poawaryjne przeprowadza się w celu określenia stanu technicznego UTB oraz przyczyn nieszczęśliwego wypadku lub niebezpiecznego uszkodzenia.

2. Badanie, o którym mowa w ust. 1, organ właściwej jednostki dozoru technicznego przeprowadza po otrzymaniu zawiadomienia lub informacji dotyczącej niebezpiecznego uszkodzenia lub nieszczęśliwego wypadku związanego z eksploatacją UTB.

3. W przypadku badania, o którym mowa w ust. 1, zakres badania oraz niezbędną dokumentację, ustala organ właściwej jednostki dozoru technicznego.

§ 23. 1. Terminy badań okresowych wyznacza się zgodnie z wymaganiami określonymi w załączniku nr 1 do rozporządzenia, z zastrzeżeniem § 3 ust. 2, podając miesiąc i rok.

2. W przypadku pierwszego badania okresowego termin ustala się od dnia wydania decyzji zezwalającej na eksploatację podając miesiąc i rok.

3. W przypadku gdy badanie doraźne eksploatacyjne obejmowało pełny zakres odpowiedniego badania okresowego, za zgodą eksploatującego termin kolejnego badania okresowego może być ustalony od dnia wykonania badania doraźnego eksploatacyjnego.

§ 24. 1. Terminy badań doraźnych kontrolnych UTB wyznacza się zgodnie z wymaganiami określonymi w załączniku nr 1 do rozporządzenia, z zastrzeżeniem § 3 ust. 2 podając miesiąc i rok.

2. W przypadku pierwszego badania doraźnego kontrolnego UTB objętego formą dozoru ograniczonego termin wyznacza się od dnia wydania decyzji zezwalającej na eksploatację, podając miesiąc i rok.

Rozdział 5

Przepisy końcowe

§ 25. Tracą moc:

- 1) rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 10 lipca 2001 r. w sprawie warunków technicznych dozoru technicznego, jakim powinny odpowiadać przenośniki kabinowe i krzeselkowe (Dz. U. z 2001 r. poz. 827);
- 2) rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 28 grudnia 2001 r. w sprawie warunków technicznych dozoru technicznego, jakim powinny odpowiadać dźwigniki (Dz. U. z 2002 r. poz. 43);

- 3) rozporządzenie Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 29 października 2003 r. w sprawie warunków technicznych dozoru technicznego w zakresie eksploatacji niektórych urządzeń transportu bliskiego (Dz. U. z 2003 r. poz. 1890).

§ 26. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

MINISTER ROZWOJU I FINANSÓW

**ZA ZGODNOŚĆ POD WZGLĘDEM PRAWNYM,
LEGISLACYJNYM I REDAKCYJNYM**

Dyrektor Departamentu Prawnego

Dorota Chlebosz

Załącznik nr 1

**FORMY DOZORU TECHNICZNEGO UTB ORAZ TERMINY BADAŃ
OKRESOWYCH I DORAŻNYCH KONTROLNYCH**

Lp.	Urządzenie transportu bliskiego		Forma dozoru technicznego	Termin i rodzaj badania	
				okresowe	dorażne kontrolne
1	2		3	4	5
1.	UTB wykonane w całości lub częściowo w wersji przeciwwybuchowej		pełny	co jeden rok	-
2.	Wciągarki i wciągarki	o udźwigu do 2000 kg	uproszczony	-	-
3.	ogólnego przeznaczenia z napędem ręcznym wszystkich mechanizmów	o udźwigu powyżej 2000 kg	ograniczony	-	co 3 lata
4.	Wciągarki i wciągarki ogólnego przeznaczenia z napędem mechanicznym		ograniczony	-	co 2 lata
5.	Wciągarki, wciągarki i żurawie z napędem elektrycznym jednofazowym do 1000 kg		uproszczony	-	-
6.	Wciągarki i wciągarki specjalnego przeznaczenia		pełny	co jeden rok	-
7.	Przeciągarki pojazdów szynowych		pełny	co jeden rok	-
8.	Suwnice ogólnego przeznaczenia z napędem ręcznym wszystkich mechanizmów		ograniczony	-	co 2 lata
9.	Suwnice ogólnego przeznaczenia z napędem mechanicznym		pełny	co 2 lata	-
10.	Suwnice specjalnego przeznaczenia		pełny	co jeden rok	-
11.	Żurawie z napędem	o udźwigu do 2000 kg	uproszczony	-	-

12.	ręcznym wszystkich mechanizmów	o udźwigu powyżej 2000 kg	ograniczony	-	co 3 lata
13.	Żurawie samojezdne, żurawie wieżowe, żurawie przewoźne szybko montujące, żurawie szynowe, żurawie przenośne o udźwigu powyżej 3200 kg		pełny	co jeden rok	-
14.	Żurawie przenośne pozostałe, żurawie przewoźne inne niż szybko montujące, żurawie stacjonarne		ograniczony	-	co 2 lata
15.	Układnice magazynowe		pełny	co jeden rok	-
16.	Wyciągi towarowe		ograniczony	-	co 2 lata
17.	Podesty ruchome przejezdne		pełny	co jeden rok	-
18.	Podesty ruchome wiszące		pełny	co jeden rok	-
19.	Podesty ruchome masztowe		pełny	co jeden rok	-
20.	Podesty ruchome stacjonarne		ograniczony	-	co 2 lata
21.	Podesty ruchome załadownicze		ograniczony	-	co 2 lata
22.	Urządzenia dla osób niepełnosprawnych		pełny	co 2 lata	-
23.	Schody i chodniki ruchome		pełny	co jeden rok	-
24.	Przenośniki okrężne kabinowe i platformowe		pełny	co jeden rok	-
25.	Dźwigi do transportu osób lub ładunków, w tym dźwigi przeznaczone do zapewnienia dostępu do maszyn		pełny	co jeden rok	-
26.	Dźwigi towarowe małe i dźwigi do transportu ładunków bez prawa wstępu osób do kabiny		pełny	co 3 lata	-
27.	Dźwigi budowlane towarowo-osobowe		pełny	co jeden rok	-
28.	Dźwigi budowlane towarowe		ograniczony	-	co 2 lata
29.	Dźwignice linotorowe		pełny	co jeden rok	-
30.	Urządzenia służące do przemieszczania kontenerów przy pracach przeładunkowych		pełny	co jeden rok	-

31.	Dźwigniki, w których przewidziano podczas ich eksploatacji wchodzenie osób na element przenoszący obciążenie lub przebywanie pod tym elementem		pełny	co jeden rok	-
32.		stałe i przewoźne, przenośne do podnoszenia całych pojazdów	ograniczony	-	co 2 lata
33.	Dźwigniki inne niż w lp. 31	przenośne, inne niż w lp. 32 o udźwigu powyżej 2 ton	ograniczony	-	co 3 lata
34.		przenośne inne, niż w lp. 32 o udźwigu do 2 ton	uproszczony	-	-
35.	Wózki jezdniowe podnośnikowe z wysięgnikiem		pełny	co jeden rok	-
36.	Wózki jezdniowe podnośnikowe z osobą obsługującą podnoszoną wraz z ładunkiem		pełny	co jeden rok	-
37.	Pozostałe wózki jezdniowe podnośnikowe z mechanicznym napędem podnoszenia	podestowe lub z siedziskiem dla obsługującego	pełny	co jeden rok	-
38.		prowadzone i zdalnie sterowane	ograniczony	-	co 2 lata
39.	Przenośniki kabinowe i krzeselkowe o ruchu obrotowym, przeznaczone do celów rekreacyjno-rozrywkowych		pełny	co jeden rok	-

Załącznik nr 2

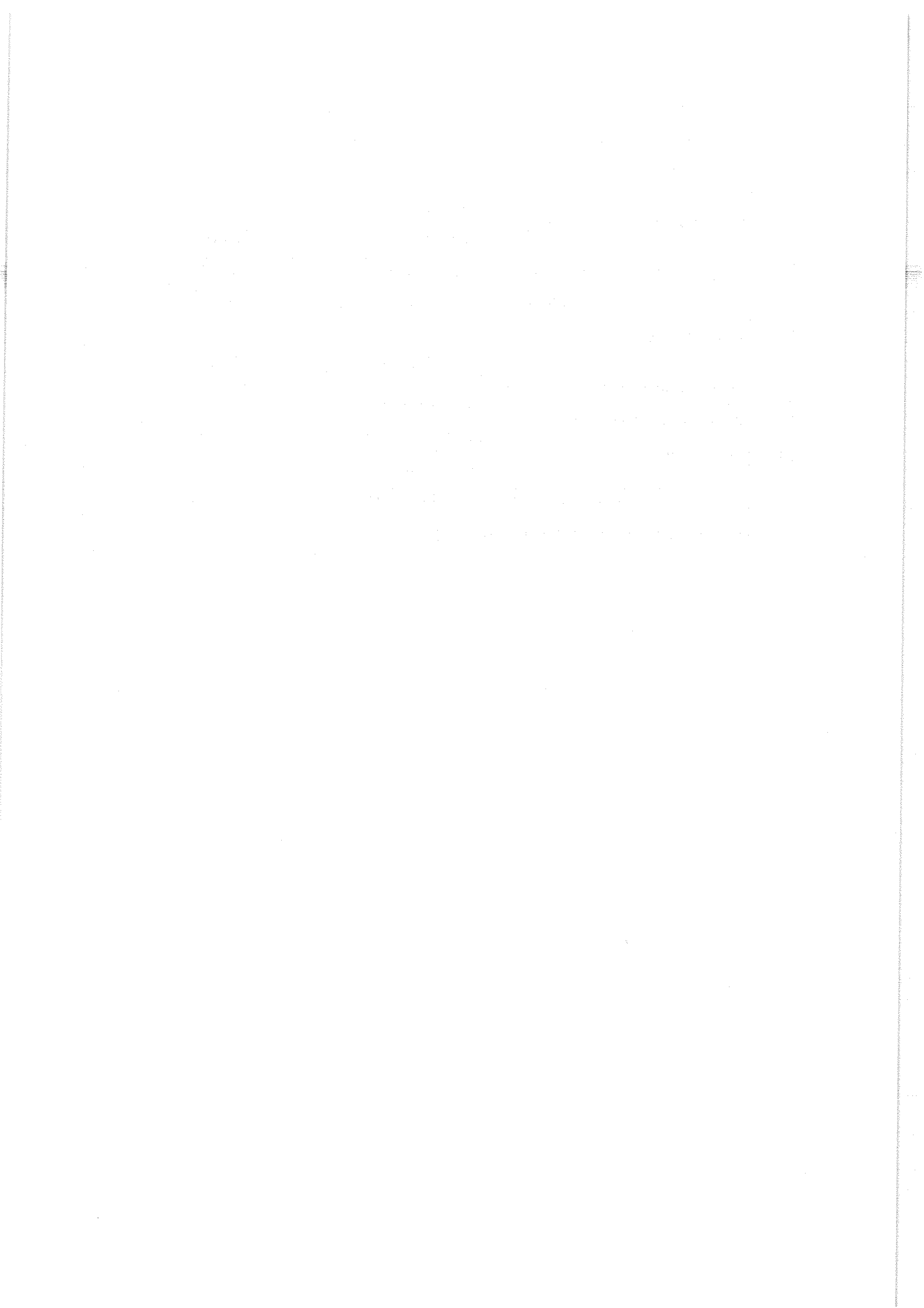
TERMINY WYKONYWANIA PRZEGLĄDÓW KONSERWACYJNYCH UTB

Lp.	Urządzenie transportu bliskiego	Termin przeglądu konserwacyjnego
1	2	3
1	UTB wykonane w całości lub częściowo w wersji	co 30 dni

	przeciwwybuchowej	
2	Wciągniki i wciągarki ogólnego przeznaczenia z napędem ręcznym wszystkich mechanizmów	co 90 dni
3	Wciągniki i wciągarki ogólnego przeznaczenia z napędem mechanicznym	co 30 dni
4	Wciągniki i wciągarki specjalnego przeznaczenia	co 30 dni
5	Przeciągarki pojazdów szynowych	co 30 dni
6	Suwnice ogólnego przeznaczenia z napędem ręcznym wszystkich mechanizmów	co 90 dni
7	Suwnice ogólnego przeznaczenia z napędem mechanicznym	co 30 dni
8	Suwnice specjalnego przeznaczenia	co 30 dni
9	Żurawie z napędem ręcznym wszystkich mechanizmów	co 90 dni
10	Żurawie samojezdne, żurawie wieżowe, żurawie przewoźne szybkomontujące, żurawie szynowe	co 30 dni
11	Żurawie przenośne; żurawie przewoźne inne niż żurawie przewoźne szybkomontujące, żurawie stacjonarne	co 60 dni
12	Układnice magazynowe	co 30 dni
13	Wyciągi towarowe	co 90 dni
14	Podesty ruchome przejezdne	co 30 dni
15	Podesty ruchome wiszące	co 30 dni
16	Podesty ruchome masztowe	co 30 dni
17	Podesty ruchome stacjonarne	co 60 dni
18	Podesty ruchome załadownicze	co 180 dni
19	Urządzenia dla osób niepełnosprawnych	co 30 dni
20	Schody i chodniki ruchome	co 30 dni
21	Przenośniki okrężne kabinowe i platformowe	co 30 dni
22	Dźwigi do transportu osób lub ładunków, w tym dźwigi przeznaczone do zapewnienia dostępu do maszyn	co 30 dni
23	Dźwigi towarowe małe i dźwigi do transportu ładunków bez prawa wstępu osób do kabiny	co 60 dni
24	Dźwigi budowlane towarowo-osobowe	co 30 dni
25	Dźwigi budowlane towarowe	co 30 dni
26	Dźwignice linotorowe	co 30 dni
27	Urządzenia służące do przemieszczania kontenerów przy pracach przeładunkowych	co 30 dni

28	Dźwigniki w których przewidziano podczas ich eksploatacji wchodzenie osób na element przenoszący obciążenie lub przebywanie pod tym elementem		co 90 dni
29	Dźwigniki inne niż w lp.28	stałe i przewoźne	co 180 dni
30		przenośne	co 180 dni
31	Wózki jezdniowe podnośnikowe z wysięgnikiem		co 30 dni
32	Wózki jezdniowe podnośnikowe z osobą obsługującą podnoszoną wraz z ładunkiem		co 30 dni
33	Wózki jezdniowe podnośnikowe z mechanicznym napędem podnoszenia	podestowe lub z siedziskiem dla obsługującego	co 30 dni
34		prowadzone i zdalnie sterowane	co 60 dni
35	Przenośniki kabinowe i krzeselkowe o ruchu obrotowym, przeznaczone do celów rekreacyjno-rozrywkowych		co 30 dni

UZASADNIENIE

I. Potrzeba i cel wydania rozporządzenia.

Podstawowym założeniem projektowanego rozporządzenia jest potrzeba ujednolicenia i dostosowanie warunków technicznych dozoru technicznego w zakresie eksploatacji urządzeń technicznych transportu bliskiego do wymagań wynikających z obowiązujących w Unii Europejskiej zasad związanych z wprowadzaniem do obrotu oraz oddawaniem do użytku urządzeń technicznych transportu bliskiego. Zasady te związane są ze swobodą przepływu, które stanowią, że Państwa Członkowskie nie zakazują, nie ograniczają ani nie utrudniają wprowadzania do obrotu lub oddania do użytku na ich terytoriach maszyn, które są zgodne z dyrektywami (w tym przypadku Dyrektywa Maszynowa 2006/42/WE oraz Dyrektywa Dźwigowa 2014/33/UE).

Zasadami tymi są przepisy określone w:

- 1) ustawie z dnia 30 sierpnia 2002 r. o systemie oceny zgodności (Dz. U. z 2016 r. poz. 655, z późn. zm.), która określa m.in. zasady funkcjonowania systemu oceny zgodności z zasadniczymi i szczegółowymi wymaganiami dotyczącymi wyrobów;
- 2) ustawie z dnia 13 kwietnia 2016 r. o systemach oceny zgodności i nadzoru rynku (Dz. U. z 2016 r. poz. 542, z późn. zm.), która określa m.in. zasady funkcjonowania systemu oceny zgodności z wymaganiami dotyczącymi wyrobów;
- 2) rozporządzeniach wdrażających postanowienia dyrektyw UE, wydane na podstawie ww. ustawy, do których w przedmiotowym przypadku zaliczamy:
  - a) rozporządzenie Ministra Rozwoju z dnia 3 czerwca 2016 r. w sprawie wymagań dla dźwigów i elementów bezpieczeństwa do dźwigów (Dz. U. z 2016 r. poz. 811), które określa wymagania dotyczące wytwarzania i projektowania,
  - b) rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 21 października 2008 r. w sprawie zasadniczych wymagań dla maszyn (Dz. U. z 2008 poz. 1228, z późn. zm.), które określa zasadnicze wymagania w zakresie bezpieczeństwa i ochrony zdrowia dotyczące projektowania i wykonywania wprowadzanych do obrotu lub oddawanych do użytku, m.in. maszyn.

Kolejnym założeniem jest likwidacja barier w postaci wymagań do wytwarzania dla producentów dźwigników oraz dla producentów przenośników kabinowych i krzeselkowych o ruchu obrotowym, przeznaczonych do celów rekreacyjno-rozrywkowych. Unormowania niniejszego rozporządzenia uwzględniają postęp technologiczny, jaki nastąpił w zakresie naprawy, modernizacji i eksploatacji urządzeń transportu bliskiego.

II. Rzeczywisty stan w dziedzinie, która ma być unormowana.

Obecnie w zakresie materii regulowanej projektowanym aktem obowiązują trzy rozporządzenia, mianowicie:

- a) rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 10 lipca 2001 r. w sprawie warunków technicznych dozoru technicznego, jakim powinny odpowiadać przenośniki kabinowe i krzeselkowe (Dz. U. z 2001 r. poz. 827),
- b) rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 28 grudnia 2001 r. w sprawie warunków technicznych dozoru technicznego, jakim powinny odpowiadać dźwigniki (Dz. U. z 2002 r. Nr 4, poz. 43),
- c) rozporządzenie Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 29 października 2003 r. w sprawie warunków technicznych dozoru technicznego w zakresie eksploatacji niektórych urządzeń transportu bliskiego (Dz. U. z 2003 r. poz. 1890).

Projekt rozporządzenia dokonuje ich konwersji w jedno rozporządzenie. Pozwoli to na uproszczenie procedur administracyjnych oraz usprawni współpracę pomiędzy UDT i podmiotami eksploatującymi te urządzenia techniczne w zakresie prowadzenia działalności gospodarczej.

Wymagania zawarte w projekcie rozporządzenia w swym głównym zarysie oparto o wymagania zawarte w rozporządzeniu Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 29 października 2003 r. w sprawie warunków technicznych dozoru technicznego w zakresie eksploatacji niektórych urządzeń transportu bliskiego (Dz. U. z 2003 r. poz. 1890), zwane dalej „rozporządzeniem UTB”.

Projektowane rozporządzenie dotyczy warunków technicznych dozoru technicznego w zakresie eksploatacji, napraw i modernizacji urządzeń technicznych wymienionych w § 1. Podstawą wydania rozporządzenia jest art. 8 ust. 4 pkt 4 i 5 ustawy z dnia 21 grudnia 2000 r. o dozorcze technicznym (Dz. U. z 2017 r. poz. 1040). Zatem projektowany akt reguluje materię dotyczącą eksploatacji, napraw i modernizacji urządzeń transportu bliskiego. Projektowany akt nie reguluje pozostałych aspektów wymienionych w ww. art. 8 ust. 4 pkt 1-3 ustawy o dozorcze technicznym. Proponowane podejście wynika z faktu, że w obecnie obowiązującym systemie prawa, w zakresie tzw. urządzeń transportu bliskiego, wymagania dotyczące projektowania, materiałów i elementów oraz wytwarzania określają przepisy unijne (dyrektywy nowego podejścia oraz decyzje), które zostały transponowane do prawodawstwa polskiego.

Ustawa z dnia z dnia 13 kwietnia 2016 r. o systemach oceny zgodności i nadzoru rynku (Dz. U. z 2017 r. poz. 1398) określa m.in. zasady przeprowadzania oceny zgodności wyrobów oraz obowiązki podmiotów gospodarczych. Przepisy tej ustawy oraz jej aktów

wykonawczych regulujących zasadnicze wymagania dla wyrobów wprowadzanych do obrotu na terenie Unii Europejskiej mają zastosowanie na etapie projektowania i wytwarzania tych wyrobów. Generalną zasadą wynikającą z ustawy jest, że wyroby wprowadzane do obrotu lub oddawane do użytku muszą spełniać wymagania (art. 5). W dalszej części ustawa określa obowiązki względem producentów, spośród których na szczególną uwagę w kontekście projektowanego rozporządzenia zasługuje, określony w art. 13 pkt 1, obowiązek zapewnienia przez producenta, aby wyrób został zaprojektowany i wytworzony zgodnie z wymaganiami. Zgodnie z art. 14 ust. 1 ww. ustawy, instalator ma obowiązek zapewnić, że dźwig został zaprojektowany, wytworzony, zainstalowany i przetestowany zgodnie z wymaganiami.

W zakresie maszyn, do których można zaliczyć m.in. suwnice, żurawie, układnice itd., zasadnicze wymagania w zakresie projektowania i wytwarzania określają przepisy rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 21 października 2008 r. w sprawie zasadniczych wymagań dla maszyn (Dz. U. z 2008 r. poz. 1228, z późn. zm.). Zgodnie z § 3 pkt 1, pojęcie maszyny należy rozumieć jako:

- a) zespół wyposażony lub który można wyposażyć w mechanizm napędowy inny niż bezpośrednio wykorzystujący siłę mięśni ludzkich lub zwierzęcych, składający się ze sprzężonych części lub elementów, z których przynajmniej jedna jest ruchoma, połączonych w całość mającą konkretne zastosowanie,
- b) zespół, o którym mowa w lit. a, bez elementów przeznaczonych do jego podłączenia w miejscu pracy lub do podłączenia do źródeł energii i napędu,
- c) zespół, o którym mowa w lit. a i b, gotowy do zainstalowania i zdolny do funkcjonowania jedynie po zamontowaniu na środkach transportu lub zainstalowaniu w budynku lub na konstrukcji,
- d) zespoły maszyn, o których mowa w lit. a-c, lub maszyny nieukończone określone w pkt 7, które w celu osiągnięcia określonego efektu końcowego zostały zestawione i są sterowane w taki sposób, że działają jako zintegrowana całość,
- e) zespół sprzężonych części lub elementów, z których przynajmniej jeden jest ruchomy, połączonych w całość, przeznaczony do podnoszenia ładunków, którego jedynym źródłem mocy jest bezpośrednio wykorzystanie siły mięśni ludzkich. Rozdział 2 zaś przywołanego rozporządzenia określa zasadnicze wymagania w zakresie bezpieczeństwa i ochrony zdrowia dotyczące projektowania oraz wytwarzania maszyn. Zgodnie z § 9 ust. 1, Producent maszyny lub jego upoważniony przedstawiciel powinien zapewnić przeprowadzenie oceny ryzyka w celu określenia, mających zastosowanie do tej maszyny, zasadniczych wymagań w zakresie bezpieczeństwa i ochrony zdrowia. Maszyna powinna być zaprojektowana i wykonana z uwzględnieniem wyników tej oceny. Zgodnie zaś z § 10 ust. 1, Maszyna powinna być zaprojektowana i wykonana tak, aby nadawała się do realizowania swojej funkcji oraz mogła

być obsługiwana, regulowana i konserwowana, nie stwarzając zagrożeń dla osób wykonujących te czynności w przewidzianych warunkach, z uwzględnieniem możliwego do przewidzenia niewłaściwego użycia. Zgodnie z ust. 2 tego przepisu, w celu przeciwdziałania zagrożeniom, o których mowa w ust. 1, powinny być zastosowane środki mające na celu wyeliminowanie wszelkiego ryzyka w okresie całego założonego czasu życia maszyny, z jej transportem, montażem, demontażem, unieruchomieniem i złomowaniem włącznie.

Wobec powyższego w obecnym stanie prawnym nie ma konieczności regulowania przepisów w zakresie projektowania oraz wytwarzania wyrobów – urządzeń technicznych transportu bliskiego.

III. Różnica pomiędzy dotychczasowym a projektowanym stanem prawnym.

Zmiany zawarte w projekcie rozporządzenia, w stosunku do obowiązujących obecnie trzech rozporządzeń związane są głównie z obniżeniem obciążeń nakładanych na eksploatujących urządzenia podlegające dozorowi technicznemu, które wynikają z wykonywania czynności dozoru technicznego.

W projekcie rozporządzenia zrezygnowano z wymagań dotyczących wytwarzania dla producentów dźwigników zawartych w przepisach od § 5 do § 75 rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 28 grudnia 2001 r. w sprawie warunków technicznych dozoru technicznego, jakim powinny odpowiadać dźwigniki (Dz. U. z 2002 r., poz. 43). Tego rodzaju urządzenia będą na etapie wytwarzania objęte wymaganiami dotyczącymi oceny zgodności określonymi w odrębnych przepisach, a mianowicie w rozporządzeniu Ministra Gospodarki z dnia 21 października 2008 r. w sprawie zasadniczych wymagań dla maszyn (Dz. U. Nr 199, poz. 1228 ze zmianą opublikowaną w Dz. U. z 2011 r. poz. 701).

W projekcie zlikwidowano także wymagania dotyczące wytwarzania dla producentów przenośników kabinowych i krzeselkowych o ruchu obrotowym, przeznaczonych do celów rekreacyjno-rozrywkowych, zawarte w przepisach od § 3 do § 34 rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 10 lipca 2001 r. w sprawie warunków technicznych dozoru technicznego, jakim powinny odpowiadać przenośniki kabinowe i krzeselkowe (Dz. U. z 2001 r., poz. 827). W odniesieniu do tych urządzeń Urząd Dozoru Technicznego będzie uzgadniał dokumentację techniczną zgodnie z art. 8 ust. 6 ustawy z dnia 21 grudnia 2000 r. o dozorcze technicznym (Dz. U. z 2015 r. poz. 1125, z późn. zm.), akceptując rozwiązania techniczne zapewniające poziom bezpieczeństwa nie niższy niż określony w normie PN-EN 13814 „Urządzenia i konstrukcje wesołych miasteczek i parków rozrywki. Bezpieczeństwo”.

W projekcie rozporządzenia w § 1 w wykazie urządzeń transportu bliskiego dodano „przeciągarki pojazdów szynowych”, które z racji swej konstrukcji i zastosowania powinny być zaliczone do urządzeń transportu bliskiego. Przeciągarki te wymienione są

w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 7 grudnia 2012 r. w sprawie rodzajów urządzeń technicznych podlegających dozorowi technicznemu (Dz. U. z 2012 r. poz. 1468). Dotychczas warunki techniczne dozoru technicznego dla tych urządzeń ustalane były indywidualnie, na podstawie art. 8 ust. 6 ustawy o dozorcze technicznym.

W § 3 ust. 2 wprowadzono możliwość skrócenia terminu następnego badania technicznego urządzenia, ale tylko w przypadkach, gdy jest to uzasadnione stanem technicznym urządzenia po przeprowadzeniu badania technicznego. Przykładem tego może być sytuacja, gdy mamy do czynienia ze zużyciem danej części, która zbliża się do wartości granicznej, ale w wyniku badania technicznego istnieje przypuszczenie, że dana część osiągnie wartości graniczne zużycia wcześniej niż wyznaczony termin następnego badania technicznego w oparciu o załącznik nr 1 do rozporządzenia.

W § 4 ust. 1 zastrzeżenie ma na celu ograniczenie kosztów eksploatującego z tytułu sporządzania drugiego egzemplarza dokumentacji technicznej urządzenia, na potrzeby jednostki dozoru technicznego. Zatem przepis czytany łącznie z § 16 ust. 2 należy rozumieć, że eksploatujący przygotowuje dwa egzemplarze dokumentacji, w tym jeden egzemplarz (dla jednostki dozoru) może być ograniczony.

W § 4 ust. 3 pkt 4 doprecyzowano, że protokoły mają być zatwierdzone przez osobę z uprawnieniami do dozoru nad eksploatacją urządzeń, instalacji oraz sieci energetycznych, zgodnie z przepisem art. 54 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. - Prawo energetyczne (Dz. U. z 2017 r. poz. 220, z późn. zm.). Natomiast zgodnie z § 5 ust. 1 rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 28 kwietnia 2003 r. w sprawie szczegółowych zasad stwierdzania posiadania kwalifikacji przez osoby zajmujące się eksploatacją urządzeń, instalacji i sieci (Dz. U. Nr 89, poz. 828, z późn. zm.), eksploatacją urządzeń, instalacji i sieci mogą zajmować się osoby, które spełniają wymagania kwalifikacyjne dla następujących rodzajów prac i stanowisk pracy:

- 1) eksploatacji - do których zalicza się stanowiska osób wykonujących prace w zakresie obsługi, konserwacji, remontów, montażu i kontrolno-pomiarowym;
- 2) dozoru - do których zalicza się stanowiska osób kierujących czynnościami osób wykonujących prace w zakresie określonym w pkt 1 oraz stanowiska pracowników technicznych sprawujących nadzór nad eksploatacją urządzeń, instalacji i sieci.

Tym samym zachowano również spójność z art. 62 ust. 5 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. - Prawo budowlane (Dz. U. z 2016 r. poz. 290, z późn. zm.), który brzmi „*Kontrolę stanu technicznego instalacji elektrycznych, piorunochronnych i gazowych, o których mowa w ust. 1 pkt 1 lit. c i pkt 2, mogą przeprowadzać osoby posiadające kwalifikacje wymagane przy wykonywaniu dozoru nad eksploatacją urządzeń, instalacji i sieci energetycznych i gazowych*”.

Z kolei w § 4 ust. 3 pkt 5 zmieniono obowiązki podmiotu zgłaszającego urządzenie transportu bliskiego, eliminując konieczność dołączenia wyłącznie protokołu odbioru części budowlanej UTB na rzecz dokumentu potwierdzającego prawidłowość wykonania części budowlanej UTB, ze względu na dużą różnorodność sytuacji, w których podmioty zgłaszają UTB do eksploatacji. W praktyce zgłaszane są (i badane) UTB, które montowane są w miejscu eksploatacji:

- na etapie trwającego procesu budowlanego budynku/budowli,
- w budynkach/budowlach już istniejących,
- poza budynkami/budowlami (na „wolnym powietrzu”).

Z uwagi na powyższe część budowlana UTB może:

- być w trakcie budowy i mieć postać skomplikowanej, silnie wyteżonej struktury, dla której wymagane jest wykonanie projektu i przeprowadzenie zaawansowanych obliczeń wytrzymałościowych,
- być już wybudowana i odebrana,
- nie wymagać w ogóle wybudowania, a jedynie np. odpowiednio zagęszczonego gruntu.

W związku z tym, dotychczasowy wymóg załączania do dokumentacji uzupełniającej protokołu odbioru części budowlanej UTB dla wszystkich ww. przypadków stanowił znaczące utrudnienie dla, szczególnie małych, podmiotów prowadzących działalność gospodarczą. Proponowane rozwiązanie, tj. konieczność załączenia dokumentu potwierdzającego prawidłowości wykonania części budowlanej UTB, umożliwi inspektorom UDT akceptowanie dokumentów, bez względu na ich nazwę (protokołów, oświadczeń, zaświadczeń), z których treści wynikać będzie fakt wykonania części budowlanej UTB w sposób gwarantujący bezpieczną pracę urządzenia (przykładowo, że podłoże, do którego urządzenie zostało lub zostanie zamontowane nie ulegnie odkształceniu pod wpływem ciężaru samego urządzenia, jak i przenoszonych ładunków). Dokument tego rodzaju wystawiony może być (podpisany) przez osoby dysponujące stosowną wiedzą na ten temat. Jest to o tyle ważne, iż inspektor UDT badający UTB przed jego dopuszczeniem do użytkowania z jednej strony nie ma żadnych możliwości samodzielnego zbadania części budowlanej UTB, z drugiej natomiast strony właściwe posadowienie UTB na podłożu jest jednym z istotnych elementów oceny, czy UTB może być bezpiecznie eksploatowane.

W § 5 oraz § 6 doprecyzowano obowiązki w zakresie eksploatacji urządzeń transportu bliskiego, poprzez odesłanie do całości dokumentacji, o której mowa w § 4. Ponadto zawężono brzmienie przepisu, albowiem wyeliminowano obszar, który jest regulowany odrębnymi przepisami w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy. Nowe rozporządzenie eliminuje obowiązek wyposażenia urządzenia transportu bliskiego przez eksploatującego w stanowiskową instrukcję obsługi, albowiem nakaz taki wynika z przepisów dotyczących

bezpieczeństwa i higieny pracy.

W odniesieniu do obowiązku określonego w § 6 ust. 2 w zakresie podjęcia lub upewnienia się, że zostały podjęte działania określone w przepisach dotyczących bezpieczeństwa i higieny pracy, prawa budowlanego, czy też prawa energetycznego, należy wskazać, że przepis ten odsyła m.in. do przepisów rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 6 lutego 2003 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy podczas wykonywania robót budowlanych (Dz. U. z 2003, poz. 401), które dotyczy wykonywania prac w pobliżu napowietrznych linii elektroenergetycznych.

W § 6 opisano procedurę postępowania w przypadku konieczności podnoszenia osób przy pomocy UTB nie przeznaczonych do tego celu.

W § 7 ust. 1 pkt 1 lit. a wprowadzono obowiązek wykonywania corocznych pomiarów rezystancji izolacji we wszystkich urządzeniach do przemieszczania osób, a nie jak dotychczas tylko w dźwigach. Taki sam obowiązek dodano w § 7 ust. 1 pkt 2 lit. a. Należy przy tym wskazać, że pomiary takie będą dotyczyły tylko tych urządzeń, w których ochrona przeciwporażeniowa jest realizowana poprzez uziemienia.

Ponadto w § 7 ust. 1 pkt 2 doprecyzowano pojęcie uziemień, które dzielą się na robocze, odgromowe i ochronne. Uziemienia ochronne dotyczą ochrony przeciwporażeniowej i mieszczą się w pomiarach skuteczności ochrony przeciwporażeniowej, o ile są stosowane.

W § 7 ust. 2 dodano pojęcie rezystancji uziemień ponieważ zakres pomiarów powinien pokrywać się z zakresem pomiarów, o którym mowa w § 7 ust. 1. Przepis ust. 2 dotyczy wszystkich UTB wskazanych w ust. 1.

W § 7 ust. 3 dodano wymaganie dotyczące konieczności odnotowywania czynności, o których mowa w § 7 ust. 1 i 2 w dzienniku konserwacji.

W § 8 ust. 3 – 5 wprowadzono wymóg odtworzenia historii eksploatacji UTB w celu dokonania oceny jego stanu technicznego. Celem powyższego wymogu jest odniesienie się do tzw. rewersu, który wyznacza graniczne parametry stosowane do oceny i identyfikacji stanu technicznego określone na podstawie liczby cykli pracy i stanu obciążenia UTB w założonym okresie eksploatacji z uwzględnieniem rzeczywistych warunków użytkowania. Zdarza się, że w obrocie pojawiają się UTB bez dziennika konserwacji i rejestru przebiegu eksploatacji. Projektowane przepisy mają na celu uregulowanie obszaru eksploatacji UTB z niewiadomą historią eksploatacji i przebiegiem, przy zachowaniu akceptowalnego stopnia bezpiecznego funkcjonowania tego typu urządzeń. W tym celu, do określenia rewersu UTB należy posłużyć się aktualnym poziomem wiedzy technicznej i dobrą praktyką inżynierską.

Kolejną zmianą jest doprecyzowanie wymagania zawartego w § 10 ust. 1 pkt 3 lit. a odnośnie jednoznacznego podziału na połączenia rozłączne i nierozłączne oraz doprecyzowanie wymagania zawartego w § 10 ust. 1 pkt 3 lit. b w zakresie sprawdzania przez oględziny toru

jezdnego każdego UTB, które posiada taki tor.

W § 10 ust. 1 pkt 5 wprowadzono konieczność podania imienia, nazwiska oraz numeru zaświadczenia kwalifikacyjnego uprawniającego do konserwacji, wprowadzono wymaganie dotyczące ścisłego dokumentowania wykonywanych czynności konserwacyjnych z podaniem stanu licznika roboczogodzin lub cykli pracy, dla tych urządzeń które są wyposażone w tego rodzaju licznik. Umożliwi to właściwe podejście do oceny stanu technicznego UTB w stosunku do wymagań zawartych w instrukcjach producentów UTB, jak również pozwoli dokonywać oceny zasobu eksploatacyjnego urządzeń, które są eksploatowane przez długie okresy czasu. Ponadto projektowany przepis § 10 ust. 1 pkt 5 umożliwi prowadzenie dziennika konserwacji w formie elektronicznej, co w obliczu dostępnych na rynku systemów nadzorujących pracę UTB, stanowi duże ułatwienie dla eksploatujących i zapewnia dokładniejszy nadzór nad zapisami w dzienniku konserwacji. W ust. 1 pkt 5 lit. d) wskazano stan liczniki roboczogodzin lub cykli pracy UTB, jako dane które konserwujący musi odnotować w dzienniku konserwacji. Cykl pracy to parametr stosowany przez producenta przy szacowaniu stopnia wykorzystania danego urządzenia. Dla przykładu, cykl pracy żurawia to podniesienie ładunku, przemieszczenie w poziomie i opuszczenie ładunku. Wszystkie UTB realizują założony cykl pracy, natomiast nie wszystkie UTB posiadają urządzenie do rejestracji stanu licznika motogodzin lub cykli pracy UTB.

Przepis § 10 ust. 2 ma na celu pozwolenie konserwatorowi wymieniać elementy tego samego typu, o ile nie są to elementy UTB wymienione w § 18 ust. 2, po wymianie których wymagane jest przeprowadzenie badania doraźnego eksploatacyjnego.

Przepis § 11 odpowiada § 15 rozporządzenia z dnia 29 października 2003 r. i nie postuluje się zmian w tym zakresie.

W § 13 ust. 2 dokonano zmiany wprowadzając w odniesieniu do urządzeń objętych dozorem technicznym uproszczonym konieczność przeprowadzania badań technicznych doraźnych powypadkowych i poawaryjnych mając na uwadze ustawowy obowiązek nałożony na Urząd Dozoru Technicznego w zakresie analizowania przyczyn i skutków uszkodzeń urządzeń technicznych. Powyższe badania będą bezpłatne.

W § 14 ust. 1 zastosowano warunkowe odesłanie do innych warunków do wykonania badania. W przypadku bowiem badań doraźnych poawaryjnych UTB istnieje konieczność przeprowadzenia badań w innym zakresie niż stanowi rozporządzenie i instrukcja eksploatacji – jest to określane indywidualnie.

W § 14 ust. 4 projektowanego rozporządzenia dopuszczono wykonanie badania urządzenia transportu bliskiego pod nieobecność konserwującego albo obsługującego, o ile zostanie to uzgodnione z organem właściwej jednostki dozoru technicznego, nie później niż dzień przed terminem badania oraz wykonanie badania nie wymaga przeprowadzania takich czynności,

dla których udział konserwującego albo obsługującego jest konieczny, a wymagane uprzednio czynności konserwacyjne były wykonywane zgodnie z wymaganiami określonymi dla konserwującego i zostały odnotowane w dzienniku konserwacji przez konserwującego. Takie podejście do wykonywania badań technicznych uprości sposób ich prowadzenia oraz zmniejszy obciążenie eksploatujących i pozwoli na bardziej efektywne prowadzenie działalności gospodarczej. Ponadto, mając na uwadze pkt 3 tego przepisu, należy rozumieć, że jedną z trzech przesłanek dopuszczających wykonanie badania pod nieobecność konserwującego jest, aby przeglądy konserwacyjne były przeprowadzane w terminach (§10 ust. 1 pkt 2 projektu) oraz przeprowadzenie przeglądu było odnotowane w książce konserwacji (§10 ust. 1 pkt 5 projektu).

W § 15, który odpowiada § 21 rozporządzenia z dnia 29 października 2003 r., ujednolicono postępowanie podczas wykonywania badań odbiorczych urządzeń technicznych. Projekt rozporządzenia przewiduje, że nie przeprowadza się niektórych sprawdzeń stanu technicznego i prób dla urządzeń transportu bliskiego, w szczególności dotyczących prób funkcjonowania z obciążeniem zawartych w § 21 ust. 3 pkt 3 rozporządzenia z dnia 29 października 2003 r. Z konieczności wykonywania takich prób wyłączono także urządzenia transportu bliskiego gotowe do eksploatacji w momencie ich wprowadzenia do obrotu i przed oddaniem ich do użytku (nie wymagające montażu w miejscu eksploatacji), tj. żurawie samojezdne, podesty ruchome przejezdne, dźwigniki przenośne, żurawie przewoźne szybkomontujące, wózki jezdniowe podnośnikowe z mechanicznym napędem podnoszenia, wyciągi towarowe przewoźne i przenośne (§ 15 ust. 4 pkt 2 projektu rozporządzenia). Tego rodzaju postępowanie, tzn. z odstępniem od wykonywania prób z obciążeniem przed oddaniem ich do eksploatacji, gdzie nie mamy do czynienia z montażem w miejscu eksploatacji, jest zgodne z zasadami techniki. Stosownie do zasad dotyczących wytwarzania tego rodzaju urządzeń, są one poddawane przez wytwórcę odpowiednim próbom przeciążeniowym. Powtarzanie tych prób w odniesieniu do urządzeń, które nie są montowane w miejscu eksploatacji, pozwoli na zachowanie ich zasobu eksploatacyjnego założonego przez wytwórcę. Dodatkowo obniży koszty jakie musi ponieść eksploatujący związane z czynnościami poprzedzającymi wydanie decyzji zezwalającej na eksploatację wykonywanymi przez organ dozoru technicznego. W przepisie ust. 1 pkt 2 odwołano się do przepisów o dozorcze technicznym, które stanowią ustawa z dnia 21 grudnia 2000 r. o dozorcze technicznym (Dz. U. z 2017 r. poz. 1040) oraz rozporządzenia będące aktami wykonawczymi do tej ustawy. Ponadto w ust. 4 pkt 1 wskazano zasadnicze wymagania dotyczące dźwigów, co oznacza wymagania dyrektywy dźwigowej 2014/33/UE wdrożonej do prawodawstwa polskiego rozporządzeniem Ministra Rozwoju z dnia 3 czerwca 2016 r. w sprawie wymagań dla dźwigów i elementów bezpieczeństwa do dźwigów

(Dz. U. z 2016 r. poz. 811).

Przepis § 16 odpowiada § 22 rozporządzenia z dnia 29 października 2003 r. i nie postuluje się zmian w tym zakresie.

W § 17 ust. 1 pkt 3 wymienione urządzenia zabezpieczające i urządzenia ochronne są urządzeniami, które stanowią część składową UTB.

W § 17 ust. 2 pkt 2 doprecyzowano pojęcie protokołów pomiarów elektrycznych, o których mowa w § 4 ust. 3 pkt 4 i § 7 projektu rozporządzenia. Ponadto, w przepisie ust. 2 zastosowano katalog otwarty zakresu czynności wykonywanych w ramach badania okresowego, bowiem w przypadku np. czynności oględzin UTB (pkt 4), może zaistnieć sytuacja/wątpliwość co do stanu urządzenia, która spowoduje konieczność wykonania dodatkowych czynności, niewymienionych w tym ustępie.

Zakres oraz cel badania okresowego oraz doraźnego kontrolnego odzwierciedla obecne doprecyzowane i ujednolicone wymaganie opisane w § 17. Powyższy przepis w ust. 3 pkt 4 i 5 poszerza katalog urządzeń, w stosunku do których nie przeprowadza się prób z obciążeniem o schody i chodniki ruchome oraz przenośniki okrężne kabinowe oraz platformowe, co jest zgodne z aktualnymi zasadami techniki.

Z kolei w § 18 ust. 1 pkt 2, 3, 4 doprecyzowano cel badania doraźnego eksploatacyjnego dzięki czemu jest on określony w sposób jasny i transparentny. W § 18 ust. 2 pkt 2 określono czynności odnoszące się do konieczności wykonania badania doraźnego eksploatacyjnego po naprawach i modernizacji UTB. W pkt 3 tego ustępu zastosowane odesłanie do § 19 projektowanego rozporządzenia, który dotyczy przypadków, w których nie trzeba przeprowadzać badania dla UTB, które zmieniło miejsce pracy. Zatem w przypadku zmiany miejsca pracy UTB co do zasady należy przeprowadzić badanie doraźne eksploatacyjne (zgodnie z § 18 ust. 2 pkt 3), z wyłączeniem urządzeń, o których mowa w § 19.

Przepis § 21 stanowi ułatwienie dla eksploatujących. Zapewnienie obciążenia do badania to koszt dla eksploatującego. Przepis wprowadza możliwość zapewnienia alternatywnych metod.

Zrezygnowano w projektowanym rozporządzeniu ze wskazywania wymagania dla eksploatującego dotyczącego obowiązku odpowiedniego dobrania zawiesi (§ 18 rozporządzenia UTB), ponieważ wynika to z przepisów dotyczących bezpieczeństwa i higieny pracy oraz z instrukcji eksploatacji urządzeń technicznych.

W projekcie nie zamieszczono zapisu zawartego w § 5 rozporządzenia z dnia 29 października 2003 r. o konieczności podawania dla poszczególnych rodzajów urządzeń szczegółowych informacji zawartych w opisie technicznym dokumentacji technicznej urządzeń zgłaszanych do badań. Obecne przepisy wymagają podania wybranych parametrów i cech urządzeń

i umieszczenia ich w tzw. „opisie technicznym”. Niemniej jednak urządzenia te posiadają już dokumentację techniczną producenta (wymaganą przepisami prawa unijnego), która w treści zawiera informacje wymagane ww. przepisem § 5. W praktyce, mimo posiadania dokumentacji technicznej producenta, eksploatający był zobligowany – na podstawie § 5 obowiązującego rozporządzenia – do przygotowania dodatkowego opisu technicznego urządzenia. Brak wprowadzenia w projektowanym rozporządzeniu tego przepisu spowoduje zniesienie obciążenia dla eksploatających.

IV. Przewidywane skutki społeczne, gospodarcze, finansowe i prawne.

Projekt wywoła pozytywne skutki społeczne i gospodarcze wobec zwiększenia stopnia bezpieczeństwa publicznego przy jednoczesnym ułatwieniu w wybranych obszarach funkcjonowania podmiotów gospodarczych. Projektowane rozporządzenie wprowadza wiele ułatwień oraz znosi pewne bariery administracyjne dla przedsiębiorców prowadzących działalność gospodarczą, na prowadzenie której mają wpływ przepisy o dozorze technicznym, dotycząc UTB.

Kolejnym, postulowanym ułatwieniem, które wpłynie przede wszystkim na finanse przedsiębiorców jest umożliwienie wykonania badania urządzenia transportu bliskiego pod nieobecność konserwującego albo obsługującego, po wcześniejszym uzgodnieniu z organem właściwej jednostki dozoru technicznego.

Ponadto projektowane rozporządzenie doprecyzowuje szereg zagadnień, które na przestrzeni lat stosowania obecnie obowiązujących rozporządzeń regulujących obszar eksploatacji UTB budziły pewne wątpliwości.

V. Oświadczenie o zgodności projektu rozporządzenia z prawem Unii Europejskiej albo oświadczenie, że przedmiot projektowanej regulacji nie jest objęty prawem Unii Europejskiej.

Projekt rozporządzenia zawiera przepisy techniczne i w związku z tym podlega notyfikacji w rozumieniu przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U., poz. 2039, z późn. zm.).

Zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr z 2017 r. poz. 248) oraz na podstawie § 52 uchwały Nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2016 r. poz. 1006) projekt rozporządzenia, z chwilą przekazania do uzgodnień i konsultacji publicznych zostanie udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie

internetowej RCL.

Projekt rozporządzenia nie wymaga przedstawienia go właściwym organom i instytucjom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, w celu uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji albo uzgodnienia.

Zgodnie z § 25 projektowane rozporządzenie wchodzi w życie 14 dni od dnia jego ogłoszenia.

Rozporządzenie reguluje kwestie dotyczące eksploatawania, naprawy i modernizacji urządzeń transportu bliskiego, które znajdują się w bliskim otoczeniu ludzi. Celem jest więc zapewnienie bezpiecznego funkcjonowania ww. urządzeń, a co za tym idzie – również bezpieczeństwa życia i zdrowia ludzkiego. Biorąc pod uwagę, że projektowane przepisy mają bezpośredni wpływ na ochronę życia lub zdrowia ludzkiego uzasadnionym jest, aby termin na wejście w życie projektowanego rozporządzenia był stosunkowo krótki.